

Projectgegevens

Opdrachtgever	Waalpartners bv
Projectnaam	Energiemanagement - 2.A.3.- 3.B.2
Projectnummer	9031.17
Memonummer	Me01CvH9031.17
Onderwerp	Energiemanagement beoordeling 2017
Auteur	Cisca van Holsteijn
Status	definitief
Datum	7 juni 2018
Wijzigingsnummer	3

Energiemanagement beoordeling 2017

De grootste energiestromen met bijbehorende energieverbruiken in 2017 zijn geïdentificeerd en gemonitord door J.N. van der Waal (JN).

Op de totaal verbruiken van de gebouw gebonden energiestromen is de jaarlijks vastgestelde verdeelsleutel toegepast i.v.m. de verdeling van het totaaloppervlaktegebruik t.o.v. van het oppervlaktegebruik van de betreffende huurder in het kantoorpand.. De jaar-verbruiken zijn intern geverifieerd en geaccordeerd door J.P. Schipper, op 9 mei 2018, aan de hand van de facturen en opgaven van de leveranciers (Nife, Terberg en MTC).

Meting significante energiestromen

Energiestroom	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Elektra Totaal / kWh	144732	148648	145097	139582	134258	134536
Gas verbruik m3	1087	598	197	355	326	1392
Benzine in liters	65385	52393	43862	36398	30118	23497
Diesel in liters	7071	8129	14140	20423	19364	18866
Wagenpark				42	41	37

Totaal energiestromen per jaar

Monitoring

In oktober 2017 is geconstateerd dat de warmtepomp kapot was. Dit is met de beheerder van het Kantoorpand opgenomen. De beheerder is bezig om de warmtepomp te vervangen. Het gasverbruik in 2017 is hierdoor toegenomen met 327%. JN monitort wekelijks de werking van de ketel.

Wijzigingen in totaalverbruik 2017 t.o.v. 2016

Elektriciteitsverbruik nagenoeg gelijk aan 2016
 Gasverbruik 327% toegenomen t.o.v. 2016
 Getankte liters benzine 6621 liter minder verbruik t.o.v. 2016
 Getankte liters diesel 498 liter minder verbruik t.o.v. 2016
 Het wagenpark is afgenomen met 4 auto's t.o.v. 2016

Reductie van CO₂-uitstoot per FTE 2017 t.o.v. 2016

Door de reductie van de verbruikte energiestromen in 2017 is de CO₂-uitstoot in 2017 ook gedaald. Footprint 2017 199 ton CO₂ (43,3 FTE) - Footprint 2016 216 ton CO₂ (44,1 FTE)
 Het resultaat 2017 t.o.v. 2016 is 17 ton CO₂-reductie. Omdat de doelstelling is gebaseerd op uitstoot per FTE komt dit neer op een reductie van 6,24% t.o.v. 2016.

CO2-Prestatieladder 3.B.2

Voortgang reductiedoelstelling

De afgelopen jaren is steeds het resultaat van het betreffende jaar vergeleken met het resultaat van het voorafgaande jaar.

Vanaf het opstellen van de eerste footprint in 2012 t/m 2017 is meer kennis beschikbaar gekomen over de mate van vervuiling van energiestromen. Jaarlijks vinden aanpassingen plaats van emissiefactoren omdat meer informatie beschikbaar komt over de daadwerkelijke vervuiling/uitstoot.

Een nadere beschouwing van de gehanteerde berekeningen in de voorgaande jaren is gedaan.

In zijn totaliteit is de CO₂-uitstoot per FTE in 2017 19,64% gedaald t.o.v. het basisjaar 2012.

In zijn totaliteit is de CO₂-footprint over 2017 (scope 1 en 2 – 199 ton) 29,32% gedaald t.o.v. het basisjaar 2012. Met deze gegevens kunnen we concluderen dat de gestelde reductiedoelstelling van 5% CO₂-reductie per jaar in 2018, al in 2017 is gehaald.

Voortgang en analyse maatregelen – maatregellijst 2017

Voertuigen en gebruik

- In 2016 de maatregel ‘wagenpark met alleen A- en B-label’ omzetten naar: een wagenpark met indeling van categorieën met auto's naar CO₂-uitstoot gr/km. Hierbij is het maximum van de uitstoot CO₂ gesteld op 110 gr/km.

Van de 37 leaseauto's zijn er 29 in de categorie CO₂-uitstoot <110 gr/km. In 2016 waren dit 26 auto's. Bij het aflopen van leasecontracten wordt steeds opnieuw een keuze gemaakt door de medewerker. De gestelde categorie met de maximum uitstoot heeft daarbij de voorkeur. Over de gehele linie genomen beslaat het wagenpark minder auto's en geeft daardoor minder CO₂-uitstoot van het wagenpark.

- Monitoring aantal gereden kilometers.

Monitoring van het aantal gereden kilometers per medewerker en het totaal gereden kilometers per jaar gebeurt. Indien medewerkers veel meer Km's hebben gereden dan contractueel afgesproken is dan evalueert de wagenparkbeheerder dat met de medewerker.

Het aantal totaal gereden kilometers is in 2017 afgenomen. Het wagenpark is kleiner t.o.v. 2016 (4 auto's). Met een gemiddeld aantal te rijden contractkilometers van 15.000 km. per jaar zou dit uitkomen op gemiddeld 60.000 minder gereden kilometers. Dit is uitgekomen op -21916 Km's. 2017 heeft een omzetgroei doorgevoerd. Daarmee is de projectenportefeuille gegroeid en zijn meer kilometers gereden door het uitvoeren acquisitiewerkzaamheden en meer gereden kilometers naar projecten die zich in de uitvoeringsfase (realisatie) bevinden.

Het totaal aantal kilometers is daarom niet recht evenredig is afgenomen met het aantal auto's waarmee het wagenpark is afgenomen.

- In kaart brengen woon-werkverkeer.

Verder uitwerken van de gegevens naar het gemiddelde woon-werkkilometers per jaar. De woon-werkkilometers zijn bekend. Bekeken wordt of inzichtelijk kan worden gemaakt hoeveel km's woon-werkverkeer jaarlijks gereden zijn. Het totaal aantal gereden jaar km's minus de woonwerk km's resulteren in het totaal km's die gereden zijn t.b.v. projecten en privé.

- Monitoren van brandstofverbruik en schades.

Monitoring van brandstoffen, medewerkers die een relatief hoog verbruiksgemiddelde hebben worden hierop aangesproken.

Organisatie en planning

- Teleconferencing faciliteren; *dit is mogelijk, dus faciliteren indien de vraag er is.*

- Informeren van nieuwe medewerkers over CO₂-bewust denken cultuur.

Nieuwe medewerkers krijgen een uitleg over het CO₂-bewust denken binnen Waalpartners. Nieuwe medewerkers in 2017 zijn geïnformeerd tijdens de toelichting over de managementsystemen van Waalpartners.

CO2-Prestatieladder 3.B.2

Verlichting

- Bij vervanging van verlichting mogelijk LED gebruiken. *Dit is al in gang gezet en loopt door. Het verbruik van elektriciteit is in balans met voorgaande jaren. Het kan iets fluctueren maar dit is in zijn totaal gezien minimaal. Dit handhaven.*

Gasverbruik

- Het gasverbruik is in 2017 fors toegenomen. *De reden hiervan is bekend. De warmtepomp kapot is gegaan. Het "Beheer exploitatie" is momenteel bezig met de aanschaf van een nieuwe warmtepomp. Hiermee zal het verbruik in 2018 nog wel hoger uitkomen dan in 2016 maar in 2019 zou het verbruik weer op het normale niveau moeten liggen.*

Duurzame energie

- Monitoring van gebruik van zonnepanelen. *In 2017 is wederom een offerte aangevraagd voor het plaatsen van zonnepanelen. Ondanks dat de prijs van zonnepanelen gedaald is en daardoor gunstiger, is besloten door de "Beheer exploitatie Zuidweg" om hierin niet te investeren. In 2018 opnieuw onderzoek te starten. Als huurder van het pand heeft het management gesteld om ieder jaar het voorstel opnieuw voor te leggen.*
- Monitoring van mogelijkheid naar inkoop groene stroom. *De verhuurder heeft vooralsnog geen interesse in de inkoop van groene stroom. Eind 2017 is een prijsopgave gevraagd bij de leverancier. De prijsopgave is in behandeling bij het "Beheer Exploitatie Zuidweg". Een beslissing om over te gaan op Nederlandse groene stroom is nog niet genomen ten tijde van het opstellen van deze rapportage.*

Energiemanagement beoordeling d.d. 22-5 2018:

Het management vindt dat het energiemanagementsysteem werkt zoals zij dat beoogt:

- Het verschaft inzicht in de grootste energiestromen en zorgt ervoor dat de verbruiken inzichtelijk zijn en continu onder de aandacht blijven. De verbruiken blijven hierdoor beheersbaar en controleerbaar en zorgt dat geen extreem verbruik optreedt.
- Reducering is nog te behalen door het nog meer verkleinen van het wagenpark. Dit is gaande. Bij het in dienst nemen van nieuwe projectmedewerkers is dit onderdeel van het beleid. Bij een gelijkblijvend personeelsbestand is het waarschijnlijk dat het wagenpark niet in aantal toeneemt. Door omzetgroei en daarmee capaciteitsgroei is dit niet uit te sluiten.
- Het doel is om het aantal jaarkilometers en daarmee getankte brandstoffen niet te laten toenemen. Dit in verhouding met de groei- of daling van de omzet en personeelsbestand.
- Een nieuw Energiemanagementplan 2018-2020 op te stellen met motivatie/berekening van de nieuw te stellen reductiedoelen m.b.t. de grootste energiestromen van Waalpartners.
- In het directieoverleg van 22 mei 2018 het budget voor deelname aan participaties aan sector/keten initiatieven die een CO₂-reductie doelstelling beogen vastgesteld op € 2.500,00. Diverse participatie(s) aan CO₂-reductie initiatieven lopen: participatie Bereikbaar Haaglanden. Zij hebben een Stigo Bike en twee vouwfietsen ter beschikking gesteld om deze te testen. Daarnaast kijken wij hoe deze mobiele middelen bij ons ingezet kunnen worden in het kader van het reduceren van onze energiestromen. Onze participatie aan de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 loopt door in 2018. Hierbij halen en brengen wij informatie over mogelijkheden om energie (CO₂) te reduceren binnen het uitvoeren van onze projecten.
- In het directieoverleg van 22 mei 2018 heeft de directie het beleid over duurzame energie besproken. Beslissingen door het "Beheer exploitatie Zuidweg" over het overstappen op groene stroom zijn in 2017 niet genomen. In 2018 staan de onderwerpen 'zonnepanelen' en 'groene stroom' opnieuw te bezien en met het "Beheer Exploitatie Zuidweg" te bespreken.